

A 81/1/6

ARREST VAN 9 JULI 1981
in de zaak A 81/1

Inzake :

Mevrouw Y.M.C. GEERS

tegen

de Heer H. SCHOLTEN

Procestaal : Nederlands

ARRET DU 9 JUILLET 1981
dans l'affaire A 81/1

En cause :

Madame Y.M.C. GEERS

contre

Monsieur H. SCHOLTEN

Langue de procédure : le néerlandais

HET BENELUX-GERECHTSHOF

in de zaak A 81/1

Gezien de brief van 30 januari 1981 van de Griffier van het Gerechtshof te Amsterdam met het daarbij gevoegde voor eensluidend gewaarmerkte afschrift van het arrest van dat Hof van 15 januari 1981 in de zaak van Yvonne Maria Clasina Geers, wonende te Amsterdam, tegen Hans Scholten, wonende te Koog aan de Zaan, gemeente Zaanstad ;

TEN AANZIEN VAN DE FEITEN :

Overwegende dat partijen in dit geding hierna zullen worden aangeduid als "(partij) Geers" en "(partij) Scholten" ;

Overwegende dat partij Geers partij Scholten op 3 maart 1980 heeft doen dagvaarden voor de Arrondissementsrechtbank te Amsterdam ;

Overwegende dat zij heeft gevorderd dat Scholten zal worden veroordeeld :

- 1° een schuld van partijen uit geldlening met de daarop verschuldigde rente te betalen aan de schuldeiser, de Centrubank te Amsterdam,
- 2° aan Nederlands Vastgoed Fonds C.V. te betalen hetgeen deze coöperatieve vereniging te vorderen heeft op grond van een vonnis van de Kantonrechter te Amsterdam, op 12 februari 1979 gewezen tegen Geers en Scholten,
- 3° één en ander op straffe van een dwangsom van fl 250,-- voor elke week dat Scholten in gebreke blijft met de nakoming van het te wijzen vonnis ;

Overwegende dat Geers daartoe stelde : dat partijen in gemeenschap van goederen gehuwd zijn geweest ; dat hun huwelijk door echtscheiding is ontbonden ; dat zij zijn overeengekomen de huwelijksgoederengemeenschap aldus te scheiden en te delen dat Scholten alle op 21 november 1978 bestaande schulden tijdig en richtig zou voldoen ; dat hij echter ondanks aanmaning met de betaling van de op genoemde datum bestaande schuld, hierboven onder 1° vermeld, in gebreke is gebleven, hoewel zij geheel opeisbaar was ;

Overwegende dat Geers voorts heeft gesteld : dat partijen overeenkwamen dat Scholten de huur van de echtelijke woning zou voortzetten ; dat hij echter naliet de huurpenningen te betalen ; dat dientengevolge Geers samen met Scholten bij vonnis van de Kantonrechter te Amsterdam van 12 februari 1979 is veroordeeld aan Nederlands Vastgoed Fonds C.V. f. 4.969,20 met rente te betalen ; dat Scholten geen gevolg geeft aan die veroordeling, zodat Geers daarmee wordt belast ;

Overwegende dat de Arrondissementsrechtbank te Amsterdam bij vonnis van 9 juli 1980, bij verstek uitgesproken, de hoofdvordering van Geers heeft toegewezen, in dier voege dat Scholten werd veroordeeld om binnen één week na betekening van het vonnis aan de tegen hem uitgesproken veroordeling te voldoen ; dat de gevorderde dwangsom echter werd afgewezen, op grond van de overweging dat deze in strijd is met artikel 611 a lid 1 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering ;

Overwegende dat Geers van dit vonnis in hoger beroep is gekomen bij het Gerechtshof te Amsterdam ;

Overwegende dat zij als grief heeft aangevoerd dat de Rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de gevorderde dwangsom in strijd is met artikel 611 a lid 1 van het Wetboek ;

Overwegende dat zij heeft gevorderd dat het vonnis zal worden vernietigd voor zover daarbij haar vordering tot veroordeling van Scholten tot betaling van een dwangsom van f. 250,-- per week werd afgewezen ;

Overwegende dat Scholten in hoger beroep niet is verschenen ;

Overwegende dat het Gerechtshof te Amsterdam blijkens zijn bovengenoemd arrest, oordelend dat "de uitspraak in deze zaak afhankelijk is van de uitleg van een krachtens artikel 1 van het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof aangewezen rechtsregel, namelijk van artikel 1 van de bijlage van de Overeenkomst van 26 november 1973, houdende Eenvormige Wet betreffende de dwangsom", het Benelux-Gerechtshof heeft verzocht de vraag te beantwoorden :

"of onder 'betaling van een geldsom' in artikel 1, eerste lid, tweede zin, van de Eenvormige Wet betreffende de dwangsom ook is te verstaan de betaling van een geldsom aan een ander dan degen die veroordeling van zijn wederpartij tot die betaling vordert", en iedere verdere uitspraak heeft aangehouden ;

TEN AANZIEN VAN HET VERLOOP VAN HET GEDING :

Overwegende dat de Griffier van het Benelux-Gerechtshof een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift van het arrest van het Gerechtshof te Amsterdam heeft gezonden aan partijen en aan de Ministers van Justitie van België, van Nederland en van Luxemburg ;

Overwegende dat Mr J.M.S. Antoni, advocaat te Amsterdam, namens partij Geers een memorie heeft ingediend ;

Overwegende dat de Minister van Justitie van Nederland een schriftelijke uiteenzetting heeft doen toekomen aan het Hoofd van het Parket van het Benelux-Gerechtshof ;

Overwegende dat overigens geen schrifturen zijn ingediend, terwijl een mondelinge toelichting is verzocht noch bevolen ;

Overwegende dat de standpunten van partij Geers en van de Minister van Justitie van Nederland beide daarop neerkomen dat de door het Gerechtshof te Amsterdam gestelde vraag ontkennend dient te worden beantwoord ;

Overwegende dat de Advocaat-Generaal Berger op 11 mei 1981 schriftelijk conclusie heeft genomen ;

TEN AANZIEN VAN HET RECHT :

Betreffende de bevoegdheid van het Benelux-Gerechtshof om de onderhavige vraag van uitleg te beantwoorden :

Overwegende dat de Benelux-Overeenkomst houdende Eenvormige wet betreffende de dwangsom, welke Overeenkomst reeds in werking was getreden tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Groothertogdom Luxemburg, thans ook ten aanzien van het Koninkrijk België in werking is getreden ;

dat immers voor het Koninkrijk België op 31 januari 1980 de akte van bekrachtiging is neergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Benelux Economische Unie, hetgeen ingevolge artikel 6, lid 3, van de Overeenkomst medebrengt dat de Overeenkomst ten aanzien van het Koninkrijk België op 1 maart 1980 in werking is getreden ;

Overwegende dat, nu de Overeenkomst in werking is getreden tussen de drie Overeenkomstsluitende Partijen, het Benelux-Gerechtshof op grond van artikel 4 van de Overeenkomst bevoegd is vragen van uitleg ten aanzien van de bepalingen van de Eenvormige wet betreffende de dwangsom, vervat in de bijlage van de Overeenkomst, te beantwoorden ;

Betreffende de onderhavige vraag van uitleg :

Overwegende dat artikel 1 lid 1 van de Eenvormige wet betreffende de dwangsom luidt :

"De rechter kan op vordering van een der partijen de wederpartij veroordelen tot betaling van een geldsom, dwangsom genaamd, voor het geval dat aan de hoofdveroordeling niet wordt voldaan, onverminderd het recht op schadevergoeding indien daartoe gronden zijn. Een dwangsom kan echter niet worden opgelegd in geval van een veroordeling tot betaling van een geldsom." ;

Overwegende dat de vraag, gesteld door het Gerechtshof te Amsterdam, de uitleg betreft van de tweede zin van genoemd lid 1 van artikel 1 ;

Overwegende dat de vraag hierop neerkomt of het in genoemde zin vervatte verbod om een dwangsom op te leggen ook geldt in geval de hoofdveroordeling strekt tot betaling van een geldsom aan een ander dan degen die veroordeling van zijn wederpartij tot die betaling heeft gevorderd ;

Overwegende dat de "Gemeenschappelijke memorie van toelichting van de Benelux-Overeenkomst houdende Eenvormige wet betreffende de dwangsom", met betrekking tot artikel 1 lid 1, laatste zin, inhoudt :

"Het slot van lid 1 van artikel 1 bepaalt uitdrukkelijk dat geen dwangsom kan worden opgelegd in geval van veroordeling tot betaling van een geldsom. De reden voor deze uitzondering is hierboven uiteengezet." ;

dat de uiteenzetting waarnaar wordt verwezen, inhoudt : "De Regeringen hebben ook nagegaan, of de rechter ter zake van verbintenissen tot betaling van een geldsom een dwangsom moet kunnen opleggen om stipte voldoening van bepaalde periodiek verschuldigde geldsommen, zoals salarissen en uitkeringen tot onderhoud, te verzekeren. De Regeringen hebben gemeend die suggestie niet te moeten volgen, daar zij van oordeel zijn dat een dwangsom ten doel heeft werkelijke nakoming van een verbintenis te verzekeren, terwijl in het geval van veroordeling tot betaling van een som geld, voldoening aan de veroordeling met behulp van de gewone executiemiddelen kan worden verkregen." ;

Overwegende dat uit een en ander valt te concluderen dat de in de tweede zin van lid 1 van artikel 1 vervatte "uitzondering" enkel is geschreven voor gevallen waarin voldoening aan de hoofdveroordeling door middel van rechtstreekse executie kan worden verkregen ;

Overwegende dat mitsdien het geval dat de schuldenaar is veroordeeld tot betaling van een geldsom aan een ander dan degeen die de veroordeling heeft gevorderd, niet door gemelde "uitzondering" wordt bestreken ;

dat deze conclusie aansluit bij de eisen van de praktijk omdat juist in een zodanig geval behoefte kan bestaan aan oplegging van een dwangsom, teneinde de nakoming van de veroordeling zoveel mogelijk te verzekeren ;

Overwegende dat op grond van het vorenstaande moet worden aangenomen dat van "een veroordeling tot betaling van een geldsom" als bedoeld in artikel 1 lid 1, laatste zin, niet kan worden gesproken indien de hoofdveroordeling strekt tot betaling van een geldsom aan een ander dan degeen die veroordeling van zijn wederpartij tot die betaling heeft gevorderd ;

dat de vraag van uitleg, die het Gerechtshof te Amsterdam heeft gesteld, mitsdien ontkennend moet worden beantwoord ;

TEN AANZIEN VAN DE KOSTEN :

Overwegende dat het Hof volgens artikel 13 van het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof de kosten moet vaststellen welke op de behandeling voor het Hof zijn gevallen, welke kosten omvatten de honoraria van de raadslieden van partijen, voor zover dit in overeenstemming is met de wetgeving van het land waar het bodemgeschil aanhangig is ;

dat volgens de Nederlandse wetgeving het salaris van de raadslieden van partijen wordt begrepen in de kosten welke aan de in het ongelijk gestelde partij in rekening worden gebracht ;

Overwegende dat het Benelux-Gerechtshof de in Nederland in de cassatie-instantie voor de berekening van zodanig salaris geldende maatstaven in aanmerking zal nemen ;

Uitspraak doende op de door het Gerechtshof te Amsterdam gestelde vraag ;

Gelet op de conclusie van Advocaat-Generaal Berger ;

VERKLAART VOOR RECHT :

Onder "betaling van een geldsom" in artikel 1, eerste lid, tweede zin, van de Eenvormige wet betreffende de dwangsom is niet te verstaan de betaling van een geldsom aan een ander dan degen die veroordeling van zijn wederpartij tot die betaling vordert ;

Uitspraak doende omtrent de op de behandeling voor het Benelux-Gerechtshof gevallen kosten :

Bepaalt die kosten :

voor partij Geers op fl 1.930,- (exclusief B.T.W.);

voor partij Scholten op nihil.

Aldus gewezen door de Heren F. Goerens, President, A. Wauters, Eerste Vice-President, Mr Ch.M.J.A. Moons, Tweede Vice-President, baron Richard, R. Thiry, C. Wampach, Mr H.E. Ras en Mr W.L. Haardt, Rechters en R. Janssens, plaatsvervangend Rechter ;

en uitgesproken ter openbare zitting te Brussel, op 9 juli 1981, door de Heer Rechter baron Richard, in aanwezigheid van de Heer Advocaat-Generaal F. Dumon en de Heer Hoofdgriffier G.M.J.A. Russel.

(G.M.J.A. RUSSEL)

(baron RICHARD)